

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

In Evangelia: Qvæ Vsitato More in diebus Dominicis & Festis proponuntur, Annotationes Philippi Melanth.

Melanchthon, Philipp

Vuitebergæ, 1544

VD16 E 4532

Historia De Zachæo cohaerens cum Euangelio Dominicae
Quinquagesimæ. Lucae, XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35272

DIE PURIFICATIONIS

eum sapientes abhorreant à discordijs, multi hac specie moti, sunt iniquiores Euangelio: Sed tamen manet aliquis pius coetus. Ideo dicitur, erit in resurrectionem multis. Sed hi ipsi sustinent tristissimas persecutiones, Ideo hic dicit de Maria: Gladius penetrabit animam tuā. Vaticinatur Christum passurum esse, & simul significat perpetuò in hac uita Ecclesiam habituram afflictiones, quia Maria est imago totius Ecclesiae.

*Ecclesia
crucis sub
iota.*

HISTORIA DE ZACHAEO cohærens cum Euangelio Dominicæ Quinquagesimæ. Lucæ, XIX.

ET ingressus transibat per Iericho, & ecce uir nomine Zachæus, & hic princeps erat publicanorum, & ipse erat diues, & quærebat uidere Iesum, quis esset, & nō poterat præ turba, quia statura paruus erat, Et præcurrens ante ascendit in sycomorum, ut uideret eū, quia illac erat transiturus. Et cū uenisset ad locum, suspiciens Iesus, uidit illum, & dixit ad eum, Zachæe, festinans descende, hodie enim in domo tua oportet me

DE ZACHÆO.

tet me manere. Et festinans descendit, & excepit illum gaudens. Et qui uidebant, omnes murmurabant, dicentes, quod ad uirum peccatorem ingressus diuertisset.

Stans autem Zachæus dixit ad Dominum, Ecce dimidium bonorum meorum Domine do pauperibus, & si quid aliquem defraudaui, reddo quadruplū. Ait autem Iesus ad eum. Hodie salus huic domui facta est, eo quod & ipse est filius Abrahæ, Venit enim filius hominis quærere, & saluum facere, quod perierat.

Exemplum est gratuite uocationis, pœnitentiæ & absolutionis, Et adiecta est conuictio de remissione peccatorum.

I. Locus de uocatione.

Mathei 9 dicitur, Non ueni uocare iustos, sed peccatores, ad pœnitentiam. Hæc est doctrina Euangelij propria, quòd propter Christum donetur remissio peccatorum credenti, gratis, non propter nostra merita, & quòd hac fide uelit

HISTORIA.

Deus inuocari, Sicut ait Paulus, Per hunc habemus accessum ad patrem. Hanc consolationem in Euangelio propositam discamus, & amplectamur. Et cogitemus diligenter causas, quare necesse sit in Ecclesia retineri hanc doctrinam de gratuita remissione, seu de exclusiua gratis, Sunt autem quatuor cause.

Prima, ut tribuatur debitus honos filio Dei, uidelicet quod propter ipsum detur remissio peccatorum, non propter nostra ulla merita.

Secunda causa, ut conscientia habeat firmam consolationem, ac certo statuere possis, quod habeas remissionem peccatorum, & Deus iam sit tibi propicius, ac uere uelit accipere tuas preces, & dare uitam eternam credenti. De hac causa loquitur Paulus Roma. 4. Ideo, ex fide, gratis ut sit firma promissio.

Tertia causa est, ut possimus Deum uere inuocare, quia cor dubitans fugit Deum, irascitur Deo, sicut Saul, Ahas & similes. Non igitur inuocat. Scriptum est autem. Per hunc habemus accessum fide. Quare, ut ueri cultus Deo tribui possint, necesse est tenere doctrinam, quod placeamus & exaudiamur, propter filium Dei, gratis, non propter nostram dignitatem, Ideo dicitur,
Quid

ZACHEO.

Quidquid petieritis Patrem in nomine meo dabit uobis &c.

Quarta causa est, ut discrimen legis et promissionis Euangelicæ perspicuè conspiciatur. Quia Lex etiam dicit Deum misericordem esse, sed ait iustis & dignis esse misericordem. Euangelium uerò clamat omnes iniustos & indignos esse, & promittit omnibus remissionem peccatorum gratis, propter filium Dei, & præcipit hanc fide accipi, ut Iohan. 3, & Roman. 3, clarè scriptum est.

Hec est summa doctrinæ, quæ & in hac historia traditur, cum ait Christus, Venit filius hominis querere & saluare quod perierat. Sciamus & nos queri, sicut admirabili bonitate rursus tenebras Ecclesiæ discussit, & restituit lucem Euangelij, Sciamus nobis offerri beneficia Christi, remissionem peccatorum, gratiam, & uitam æternã, Summũ Dei cultum esse agnoscere filium Dei, petere & fide accipere hæc beneficia Sicut Pater æternus inquit, Hũc audite, et I Ioan. 5. Qui non credit Deo, mendacẽ facit eum, quia nõ credit in testimoniũ, quòd testificatus est Deus de filio suo, & hoc testimonium, quod uitam æternam dedit nobis Deus, & hæc uita in filio

D S eius

HISTORIA

eius est, & qui habet filium, habet uitam, qui non habet filium, uitam non habet.

Hæc conspiciuntur in hoc exemplo. Zachæus erat homo iniustus, uectigalia supra leges exigens, & habens iniusta auctupia quæstus, ut plerumq; sit in præfecturis. Talem uirum uocat Christus ad gratiam, ut testetur se uocare peccatores. Sed hîc addendum est. Hic publicanus non habebat meritorum prærogatiuam, sed hoc aderat, Christum audiebat, erat in hoc populo, ubi sonabat Euangelium, quia non fit uocatio sine Euangelio. Idq; significatur per hunc stantem in arbore ^{in illo populo} sycomoro. Significatur enim primum uocatos esse eos qui stabant in populo Israel, iuxta illud, Ex Sion egredietur Lex. Hæc doctrina uerè est Euangelium Dei perpetuum, quæ in isto populo Prophetis commendata est, de uenturo Messia. Nam sycomorus est typus populi Israel. Similis est enim arbor illa fico & moro, & est admodum fœcunda & lactea, & gignit fructus copiosos, qui tamen non maturescunt, nisi scalpantur & ungantur oleo, ut scribit Theophrastus. Vides ipsissimam imaginem populi legis, qui est fœcundus, potens, habet regnum. Deinde etiam est lacteus, habet etiam

Syros laurus
ficus, Syro
morus arbor
ficus formis
Morus fin
maulborbaum
Morus qui
maulbor

Descriptio
Sycomori

DE ZACHAEO.

etiam promissiones & cultum, & gignit copiosos fructus. Magni labores, egregia opera fuerunt Moysi, Iosue, Gedeonis, Saulis, Dauidis, & multorum aliorum, Sed hi fructus non maturecebant sine sectione et oleo, id est, sine crebris castigationibus & sine diuina consolatione. Secabantur Israelitae quoties uexabantur ab hostibus Palestinis, Assyrijs, Chaldaeis, Sed Deus infundebat oleum, restituebat & sanabat eos, missis bonis ducibus, ut Samuele, Dauide, Iosaphat, Elia, Daniele. Stans igitur in sycomoro, significat stantem in populo legis, ubi sonat doctrina, ubi Prophetae tradiderat promissiones, ubi Christus ipse concionaturus erat, Ita & nos in sycomoro stamus, cum illud idem Euangelium audimus traditum per Prophetas & Apostolos, & maxime cum sumus in eo coetu ubi sonat uere uox Euangelij. Nam sine Euangelio non fit uocatio ad salutem.

DE SECVNDO LOCO.

Exemplum poenitentiae proponitur. Zachaeus fatetur peccata, & promittit emendationem, et absoluitur hac uoce Christi, Hodie salus facta est huic domui, quia ipse filius est Abrahae & habiturus

HISTORIA

*et habiturus benedictionem et promissionem
vitæ æternæ factâ Abrahamæ. Et in ipsa absolutio-
ne adijcitur integra concio Euangelij, Venit fi-
lius hominis querere et saluare quod perierat.*

DIE ANNUNCIATIONIS MARIAE EVANGE- lium Lucæ primo.

IN mensæ sexto missus est Angelus
Gabriel a Deo, in ciuitatem Galileæ,
cui nomen Nazareth, ad uirginem
desponsatam uiro, cui nomen erat Io-
seph, de domo Dauid, & nomen uirgi-
nis Maria, Et ingressus Angelus ad eam,
dixit, Aue gratiosa, Dominus tecum,
benedicta tu in mulieribus.

Illâ uero cum uidisset, turbata est in
sermone eius, & cogitabat, qualis esset
istâ salutatio, Et ait Angelus ei, Ne ti-
meas Maria, inuenisti enim gratiam a-
pud Deum, Ecce concipies in utero, &
paries filium, & uocabis nomen eius
Iesum, hic erit magnus, & filius altissi-
mi uocabitur, Et dabit illi dominus De-
us sedem